

KLASSEROMSLEKSJON - MALALA YOUSAFSAI

Hva går leksjonen ut på?

Elevene skal lære om fredsprisvinner Malala Yousafzai, og hvordan hun brukte et sosialt medium – en blogg – og senere stemmen sin for å øke folks bevissthet og endre verden. Elevene skal deretter undersøke hvordan barn og unge bruker stemmen sin i sosiale medier for å skape endring og starte lokale og globale bevegelser. Gjennom et spill vil elevene utforske hvordan ulike typer sosiale medier kan brukes til å starte tiltak på grasrotnivå for å skape positiv endring.

Læringsmål

- Elevene skal forstå at dagligdagse verktøy som sosiale medier og internett kan brukes til øke folks bevissthet og skape endring.
- Elevene skal forstå at ytringsfrihet kan ta mange ulike former og bidrar til økt selvtillit underveis.
- Elevene skal utforske hvordan ulike sosiale medier kan brukes til å rette oppmerksomheten mot en rekke ulike samfunnsspørsmål gjennom et kortspill.

Læremidler

- Lysbilder
- Internetttilgang for å besøke [Twitter](#) ([Greta Thunbergs Twitter-side](#) eller siden til en annen ungdomsaktivist du velger selv)
- Spillekort

Tidsbruk: 50 minutter (kan deles i to økter på 25 minutter)

Nøkkelord

Grasrotbevegelse: Når folk i et bestemt område, en region eller et samfunn utgjør grunnlaget for en politisk eller økonomisk bevegelse.

Sosiale medier: Sosiale medier er interaktive teknologier som gjør det lettere å utvikle og dele informasjon, ideer, interesser og andre uttrykksformer.

Sosialt medium: Et sosialt medium er en bestemt nettside eller app, som for eksempel Facebook, Instagram, osv. Hver av disse plattformene tar i bruk interaktive teknologier.

Ytringsfrihet: Retten til å ytre sin mening, og til å oppsøke, gi og motta informasjon og ideer av alle slag og med alle midler.

Trinn:

1. Introduksjon (5 min)

- Be elevene bruke noen minutter på å skrive ned sine tanker og svar på disse spørsmålene:
 - Hva betyr «ytringsfrihet»? Hvorfor er det viktig?
 - Kan du komme på mennesker som har levd eller lever i dag som brukte stemmen sin for å bidra til en viktig samfunnssak og endre verden til det bedre? Hvem tenker du på, og hvordan brukte de stemme eller skrift for å skape endring?

2. Veiledet læring (20 min)

- Forbered elevene på hva de skal lære i dag. Sentrale poeng å nevne er at:
 - Malala brukte sin ytringsfrihet og sin mektige stemme til å rette søkelyset mot jenters rett til utdanning og skape reell endring.
 - Elevene skal tenke over hvilke samfunnsspørsmål som betyr mest for dem – i lokalsamfunnet, nasjonalt eller i verden, og undersøke hvordan de kan bruke sosiale medier til å øke folks bevissthet om saken eller bidra til endring.
- Bruk lysbildene til å presentere fredsprisvinner Malala Yousafzai for elevene:
 - Be elevene snu seg til en medelev og dele hva de allerede vet, og hva de ønsker å vite om Malala.
 - Vis elevene lysbildene som forteller historien og fakta om Malala og det hun har oppnådd.
- Forklar:
 - Alle har mulighet til å øke folks bevissthet og skape endring.
 - Det Malala har fått til og fortsetter å få til, selv om det er enestående og historisk, verken starter eller stopper ved henne.
 - Hver og en av oss kan bruke våre egne ord som et mektig verktøy for å skape endring og rette søkelyset på et samfunnsspørsmål som opptar oss. Faktisk finnes det mange barn og unge som gjør nettopp det i dag, for eksempel Greta Thunberg.
- Vis Gretha Thunbergs Twitter-side på en stor skjerm (eller skriv ut skjermbilder og del ut) *(valgfritt alternativ)
 - Spør elevene:
 - Hva er dette? (Twitter-side, sosialt medium, ord, bilder, innlegg ...)
 - Hvem er dette? (Greta Thunberg, klima- og miljøaktivist)
 - Hva er Greta Thunbergs største kampsak? (klimakrisen, å verne miljøet, å redde planeten fra menneskeskapt ødeleggelse ...)
 - (Valgfritt) Hvilke verktøy og egenskaper har Greta Thunberg brukt for å få til endring i verden og redde miljøet vårt?

***Valgfritt alternativ:** Vis Amanda Gormans TED Talk og still elevene spørsmål nr. 3 under «Think»: «På hvilke tre måter kan dikt være politiske?»

Merknad til lærer

Hvis du skal dele leksjonen i to, stopp her og fortsett med del 3: Tid for spill! i neste økt.

3. Tid for spill! (20 min)

- Elevene går sammen i grupper på 4–5. De skal spille et kortspill hvor det gjelder å raskt tenke ut ideer for hvordan man kan skape en grasrotbevegelse knyttet til en bestemt politisk sak.

Før spillet

1. Hver gruppe får utdelt spillekort: Problem-kort og Sosialt medium-kort. Noen av dem vil være fylt inn med et problem eller et sosialt medium, andre vil være blanke så elevene kan fylle dem ut selv.
 - a. Som et alternativ til å dele ut utskrifter av spillekortene kan elevene lage kortene selv ved hjelp av listen på side 3. På baksiden av kortene skriver elevene Problem eller Sosialt medium.
2. Stokk kortene og legg dem med baksiden opp.
3. Hver spiller får utdelt 4 Sosialt medium-kort.

Hvordan spille

1. Dommeren (en valgt spiller) trekker et Problem-kort og legger det med framsiden opp så alle kan se.
2. Hver spiller (unntatt dommeren) velger et Sosialt medium-kort fra hånden sin som de tror er det beste mediet for å skape en grasrotbevegelse rundt den bestemte politiske saken.
3. En og en spiller legger kortet sitt ned etter tur. Spilleren forteller hvordan han eller hun ville ha brukt dette sosiale mediet til å vekke engasjement, starte en bevegelse eller få til endring i saken.
4. Etter at hver spiller har lagt ned kortet sitt og argumentert for sitt valg, avgjør dommeren hvilken idé han eller hun synes er best.
5. Spilleren som kom med ideen dommeren synes var best, vinner runden og beholder sitt Sosialt medium-kort som tegn på seieren.
6. Spilleren som vinner tar rollen som «dommer» i neste runde.

Hvordan vinne

Vinneren er den spilleren som har klart å samle flest Sosialt medium-kort når alle kort er lagt på bordet.

4. Del og reflekter (5 min)

- Be elevene reflektere over og diskutere dette spørsmålet:
 - Hvis du kunne sende en Twitter-melding om en sak som er viktig for deg, og som hele verden kom til å lese, hvilken sak ville du ha valgt?
 - Alternativ utfordring: En Twitter-melding er begrenset til 280 tegn (inkludert mellomrom). Kan du skrive ned budskapet ditt i form av en Twitter-melding på 280 tegn eller færre?

Lærerressurser:

Artikkel: [12 Ways to Use Social Media for Education](#)

Artikkel: [11 Teens Using Social Media for Good Deeds](#)

Artikkel: [Greta Thunburg: Who is the climate campaigner and what are her aims?](#)

Artikkel for elever: [What Malala Taught Me](#)

Lesson Extensions:

TED-Ed lessons (short animations with ready-to-use learning materials)

- [How to turn protest into powerful change](#)
- [What are the universal human rights?](#)
- [Using your voice is a political choice—Amanda Gorman](#)
- [Let's make history by recording it—StoryCorps](#)

